Změny ve valorizacích jsou krokem k zajištění udržitelného důchodového systému

9.6.2023 - Sára Beránková | Starostové a nezávislí

Nutnost provést důchodovou reformu vychází z dlouhodobě nepříznivých demografických, statistických a hospodářských trendů. „Od roku 1990 se prodloužila průměrná délka doby pobírání důchodu o jednu třetinu na více než 24 let, což vyvolává v rámci nastaveného průběžného systému dysbalanci. Zjednodušeně řešeno jsou úspory na důchod vypláceny v delším časovém rozmezí, což má negativní vliv na bilanci důchodového účtu. Od roku 2002 se také zvýšil díky kvalitní zdravotnické péči průměrný věk dožití českých seniorů – u žen o tři a čtvrt roku, u mužů o dva a půl roku. Posledním negativním ukazatelem je stárnutí populace, kdy se neustále zvyšuje podíl osob v důchodu na úkor ekonomicky aktivních osob. Tento mix jen podtrhuje naprostou nutnost reformu provést," shrnul důvody pro nutné provedení penzijní reformy poslanec hnutí STAN Viktor Vojtko, který se tomuto tématu dlouhodobě věnuje jako člen důchodové komise. Zároveň doplnil, že změny v novele zákona pomohou zvýšit přehlednost systému a umožní lidem vytvořit si realistické očekávání o výši jejich budoucích důchodů.

Výše inflace v roce 2022 a 2023 ukázala, že stávající vzorec pro výpočet valorizace nepočítá s vyššími čísly tohoto ekonomického ukazatele. Takto nastavený systém postihuje především nízkopříjmové důchodce, kterým mimořádné valorizace důchodů paradoxně nemusejí pokrýt náklady související s růstem cen potravin a služeb. Stejné valorizace naopak zvýhodňují nadprůměrné důchody. Novela zákona proto v příštích letech počítá pouze se řádnými valorizacemi na začátku kalendářního roku a nově tzv. dočasnými příspěvky k důchodu, které by nahradily ty mimořádné. Tyto příspěvky budou vypláceny v jednotné výši tak, aby nedocházelo k rozevírání nůžek mezi důchodci.

Součástí novely zákona je také úprava parametrů, které se týkají výplat předčasných důchodu. Jejich podíl stoupl z necelých 20 % až na 30 %, což se negativně projevuje na příjmech státu formou odvodů a zároveň zvyšuje jeho výdaje. *„Navrhovanou úpravou se vracíme zpět do roku 2018, kdy bylo možné čerpat dobu předčasného důchodu maximálně 3 roky. V roce 2022 stoupl počet osob odcházejících do předčasného důchodu 2,5 krát na 80 653. Cílem každého odpovědného politika by mělo být vytvoření takových podmínek, abychom tyto osoby motivovali být ekonomicky aktivní co nejdéle. Navržené legislativní úpravy je nutné vnímat jako součást důchodové reformy, tak i konsolidace veřejných financí, ke kterým se tato vláda zavázala,"* uvedla místopředsedkyně sociálního výboru a poslankyně hnutí STAN Pavla Pivoňka Vaňková. Novelu zákona nyní projedná ve zkrácené lhůtě sněmovní Výbor pro sociální politiku.

https://www.starostove-nezavisli.cz/info-a-media/tiskove-zpravy/zmeny-ve-valorizacich-jsou-krokem-k-zajisteni-udrzitelneho-duchodoveho-systemu